

Justitiedepartementet

Angående betänkandet Straffansvar för deltagande i och samröre med kriminella sammanslutningar (SOU 2026:13)

Ekobrottsmyndigheten lämnar härmed sitt yttrande över rubricerat betänkande.

Mot bakgrund av de intressen som Ekobrottsmyndigheten har att beakta lämnas följande synpunkter.

13.1 Allmänna utgångspunkter

Ekobrottsmyndigheten tillstyrker utredningens förslag att kriminalisera såväl deltagande som samröre med kriminella sammanslutningar. Ekobrottsmyndigheten delar utredningens bedömning att det med hänsyn till brottsutvecklingen finns behov av föreslagen kriminalisering samt att nya grepp krävs för en ändamålsenlig brottsbekämpning och för att på ett effektivt sätt täcka alla typer av straffvärda handlingar med anknytning till organiserad brottslighet. Det är också viktigt ur ett internationellt perspektiv att svensk lagstiftning är i linje med övriga EU-länders lagstiftning inom brottsbekämpningsområdet.

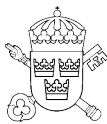
Ekobrottsmyndigheten bedömer att den begränsning av föreningsfriheten som den föreslagna kriminaliseringen kommer att innebära är proportionerlig med hänsyn till vikten av lagregleringen samt den allvarliga brottslighet som kommer att avses.

13.2.2 Definitionen av en kriminell sammanslutning

Ekobrottsmyndigheten ser positivt på att det i lagstiftningen tas in en definition av vad som avses med en kriminell sammanslutning. Ekobrottsmyndigheten delar utredningens bedömning att det inte finns någon beaktansvärd risk att införandet av en sådan definition kommer att leda till att straffbestämmelsernas tillämpningsområde utökas på ett oönskat sätt. Ekobrottsmyndigheten önskar dock att det i förarbetena ytterligare klargörs vad som i sammanhanget avses med begreppet ”allvarlig brottslighet”.

13.2.3 Deltagandebrottet och 13.2.4 Samröresbrottet.

Ekobrottsmyndigheten bedömer att lagstiftningen kommer att innebära en möjlighet att lagföra de personer i toppen av en kriminell sammanslutning som är svåra att knyta till enskilda brott. De nya brotten, särskilt brottet samröre med kriminella sammanslutningar, kommer vidare att ge möjlighet att lagföra de finansiella och juridiska möjliggörare vars gärningar tidigare varit svåra att beivra med hjälp av de osjälvständiga brottsformerna.

Ekobrottsmyndigheten skulle önska ytterligare exempel på vad som ska utgöra deltagande i en sammanslutning och vilka situationer som ska undantas från det straffbara området på grund av att deltagandet eller samröret är försvarligt eller ringa.

Ekobrottsmyndigheten skulle även vilja att det i förarbetena närmare utvecklas i vilka situationer en tilltalad ska bedömas utöva ledningen av den kriminella organisationen och hur straffskalan, som är mycket vid, ska tillämpas i dessa fall.

Ekobrottsmyndigheten önskar även att det klargörs hur straffvärdet för de nya brotten ska förhålla sig till förslagen i propositionen Dubbla straff för brott i kriminella nätverk och skärpta straffskalor (prop. 2025/26:218), som bland annat innehåller en ny straffskärpningsbestämmelse som innebär att straffvärdet som utgångspunkt ska bedömas som dubbelt så högt när det avser brott som har samband med kriminella nätverk.

14.2 Hemliga tvångsmedel

Ekobrottsmyndigheten bedömer att möjligheten att använda hemliga tvångsmedel kommer att vara en förutsättning för att kunna utreda aktuell brottslighet. Myndigheten anser att införandet av en möjlighet att använda hemliga tvångsmedel innebär en rimlig avvägning mellan behovet av en effektiv brottsbekämpning och den enskildes rätt till skydd för sin personliga integritet.

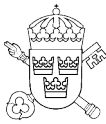
16.2.6 Analys av utredningens förslag till lagstiftning, kostnader för staten

Ekobrottsmyndigheten delar inte utredningens slutsatser vad gäller de ekonomiska konsekvenserna för Ekobrottsmyndigheten. Utredningen har gjort bedömningen att de tillkommande kostnaderna, i vart fall initialt, kommer att rymmas inom myndighetens befintliga budgetram.

Det är i nuläget svårt att uppskatta hur många ärenden totalt per år som kommer att utredas och hur många av dessa ärenden som kommer att handläggas av Ekobrottsmyndigheten. Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten har uppskattat att det totalt skulle kunna röra sig om ca 1000 ärenden per år. Det kan trots allt förutsättas att en inte helt ringa andel av utredningarna kommer att handläggas hos Ekobrottsmyndigheten och att varje utredning kommer att vara relativt resurskrävande.

Ekobrottsmyndigheten har egen utrednings- spanings-, htm-, analytiker- och it-forensisk resurs, dvs motsvarande polisiära resurser, som Ekobrottsmyndigheten själva bekostar. Därtill har Ekobrottsmyndigheten anställda åklagare som leder förundersökningarna och lagför brotten.

Med utgångspunkt i de uppskattningar som Polismyndigheten respektive Åklagarmyndigheten redovisat, där utredningstiden för ett ärende beräknats till 200–400 timmar för Polismyndigheten respektive 75 timmar nedlagt arbete för Åklagarmyndigheten, och med en beräknad personalkostnad om ca 1,2 miljoner per årsarbetskraft, bedömer Ekobrottsmyndigheten att det vid ett antal ärenden om 50 ärenden per år samt vissa tillkommande kostnader för utbildning kommer att innebära en ökad kostnad för myndigheten med i vart fall omkring 14 000 000 kr per år. En sådan kostnadsökning kan inte hanteras inom myndighetens tilldelade budgetram.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Rikard Jermsten. I beredningen av ärendet har också rättschefen Ulrika Lundström deltagit. Verksjuristen Marie-Louise Pettersson har varit föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Expedition till:

Ju.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till:

Ju.L5@regeringskansliet.se

ju.da@regeringskansliet.se